

MEI 2025 / BIL. 13 / 2025

EON

Epitome of Nature

PENDIDIKAN BERKUALITI

MAJALAH PP BIOLOGI
UITMCNS

ISSN 2773-5869

9 772773 586005

SEJAUH MANA KEPENTINGAN PENDIDIKAN PERCUKAIAN DALAM MENINGKATKAN KESEDARAN CUKAI DI KALANGAN PEMBAYAR CUKAI

Saifulrizan Norizan¹, Raja Rajeswari Jayakumar², Roshahida Mhd Sabohi³, Siti Maliza Salleh⁴, Faridah Ismail⁵

^{1,4,5}Fakulti Perakaunan, UiTM Cawangan Sarawak, Kampus Samarahan, 94300 Kota Samarahan, Sarawak

²Tunku Puteri Intan Safinaz School of Accountancy, Universiti Utara Malaysia, Sintok, Kedah,

³Sekolah Taman Megah, Jalan SS 26/2, Taman Mayang Jaya, 47301 Petaling Jaya, Selangor

saifulrizan@uitm.edu.my

EDITOR: MU'ADZ AHMAD MAZIAN

Di Malaysia, pendidikan berkualiti seperti yang digariskan dalam Matlamat Pembangunan Mampan (SDG 4) dan pendidikan percukaian di kalangan pembayar cukai saling berkait rapat kerana merupakan komponen terpenting dalam melahirkan rakyat yang mempunyai pengetahuan dan bertanggungjawab. SDG 4 menekankan kepentingan pendidikan berkualiti yang inklusif dan adil kepada semua lapisan masyarakat tanpa mengira perbezaan latar kehidupan ekonomi seseorang untuk membolehkan mereka memperoleh kemahiran dan pengetahuan yang diperlukan untuk menjadi rakyat yang bertanggungjawab. Dalam konteks pendidikan percukaian, memberikan pendidikan yang berkualiti mengenai sistem percukaian membantu meningkatkan kesedaran dan

kefahaman pembayar cukai tentang kewajipan cukai mereka. Dengan pendidikan yang baik, rakyat bukan sahaja dapat mematuhi undang-undang percukaian, tetapi juga menyumbang kepada kemajuan ekonomi dan sosial negara, selaras dengan matlamat pembangunan mampan global.

Pendidikan percukaian merujuk kepada suatu proses menyediakan pembayar cukai dengan pengetahuan dan pemahaman tentang sistem cukai sesebuah negara dari segi memberi penjelasan tentang jenis cukai yang dikenakan, cara pengiraan cukai, dan kepentingan cukai kepada pembangunan ekonomi sesebuah negara. Pendidikan percukaian juga bertujuan untuk meningkatkan kesedaran pembayar cukai tentang kewajipan cukai mereka dan bagaimana kewajipan ini

mempengaruhi kemajuan sosio-ekonomi negara.

Dalam konteks percukaian di Malaysia, pendidikan cukai merangkumi pelbagai aspek yang penting seperti cukai pendapatan individu, cukai syarikat, cukai jualan dan perkhidmatan (SST) dan cukai keuntungan harta tanah. Setiap jenis cukai tersebut mempunyai peraturan dan kaedah pengiraan yang berbeza yang perlu difahami oleh pembayar cukai untuk memastikan kepatuhan kepada undang-undang semasa. Pendidikan percukaian membantu pembayar cukai mengelak daripada membuat kesilapan semasa memfailkan penyata cukai pendapatan dan membayar cukai, dengan itu mengelakkan penalti atau tindakan undang-undang dari kerajaan. Di Malaysia, terdapat dua (2) jenis agensi yang bertanggungjawab mengutip cukai negara iaitu Lembaga Hasil Dalam Negara Malaysia (LHDNM) dan Jabatan Kastam Diraja Malaysia (JKDRM) untuk membantu kerajaan mengelakkan gelagat ketidakpatuhan cukai di kalangan pembayar cukai.

LHDNM telah mengenal pasti sebanyak 31,598 entiti, yang terdiri daripada individu, perniagaan, syarikat, dan lain-lain, yang masih belum melaporkan pendapatan sebenar mereka, yang akhirnya menyumbang kepada kebocoran cukai langsung negara sebanyak RM 665 juta (Sinar Harian, 2022). Siasatan lanjut mendedahkan bahawa daripada jumlah kes tersebut

23,751 daripadanya adalah individu manakala 7,847 lagi adalah daripada perniagaan, syarikat, dan lain-lain. Statistik ini jelas menunjukkan bahawa isu ketidakpatuhan cukai di kalangan pembayar cukai di Malaysia adalah serius dan perlu ditangani segera oleh pihak kerajaan dalam meningkatkan lagi pengutipan hasil negara (Mohamad et al., 2023).

Dalam menangani isu ketidakpatuhan cukai ini, terdapat beberapa kaedah utama telah digariskan oleh LHDNM untuk memastikan kutipan cukai dengan lebih efisien, iaitu kesedaran, pendidikan, dan perkhidmatan (Sinar Harian, 2022). Pendidikan percukaian boleh menjadi teras utama untuk meningkatkan kesediaan individu dan syarikat untuk membayar cukai mereka secara sukarela (OECD, 2021). Tahap kepatuhan di kalangan pembayar cukai di sesebuah negara merupakan cerminan daripada pengetahuan cukai yang diperoleh oleh rakyat mengenai sistem percukaian, serta hubungan dan kepercayaan mereka terhadap kerajaan.

Sekiranya rakyat mempunyai pemahaman dan pengetahuan yang lebih baik mengenai sistem percukaian dan mempercayai bahawa kerajaan menggunakan cukai yang dibayar oleh mereka dengan bijak untuk membiayai perbelanjaan negara, terdapat kemungkinan yang lebih tinggi bahawa kepatuhan cukai mereka akan meningkat.

Oleh itu, rakyat harus diperkenalkan dengan pendidikan cukai dan program kesedaran cukai sejak usia muda untuk mengelakkan ketidakpatuhan cukai pada masa hadapan (Sanusi et al., 2021).

Salah satu matlamat utama pendidikan percukaian yang ditetapkan oleh kerajaan adalah untuk melengkapkan pembayar cukai yang terdiri daripada individu dan syarikat dengan kemahiran untuk merancang kewangan mereka dengan lebih sistematik dan menguruskan kewajipan cukai mereka dengan jujur.

Apabila mereka mempunyai pengetahuan tentang potongan dan pengurangan cukai, individu dan syarikat boleh merancang kewangan mereka dengan lebih berkesan dan dapat mengelakkan mereka dari ketidakpatuhan pembayaran cukai kepada pihak kerajaan.

Selain itu, ini juga membolehkan mereka memanfaatkan pelbagai insentif yang diberikan oleh kerajaan untuk merangsang pertumbuhan ekonomi negara yang lebih stabil.

Pendidikan cukai juga memainkan peranan penting dalam mewujudkan pembayar cukai yang lebih bertanggungjawab dan beretika iaitu apabila mereka memahami tujuan utama percukaian, mereka akan lebih cenderung untuk membayar cukai dengan tepat dan adil, tanpa mengelak kewajipan ini. Ini akan mengurangkan isu ketidakpatuhan cukai yang boleh memudaratkan pertumbuhan ekonomi negara.

Akhir sekali, pendidikan percukaian adalah kunci untuk memastikan sistem percukaian negara yang adil dan efisien.

Dalam menangani isu ketidakpatuhan cukai ini, terdapat beberapa kaedah utama telah digariskan oleh LHDNM untuk memastikan kutipan cukai dengan lebih efisien, iaitu kesedaran, pendidikan, dan perkhidmatan (Sinar Harian, 2022).

Dengan adanya pemahaman yang mendalam tentang cukai, pembayar cukai bukan sahaja dapat menjalankan kewajipan mereka dengan betul, tetapi juga dapat memberi sumbangan kepada pembangunan negara secara keseluruhan. Sebagai sebuah negara yang berkembang dari segi ekonomi, pendidikan percukaian adalah elemen penting dalam memastikan kestabilan kewangan negara dan kemakmuran jangka panjang bagi sesebuah negara. Pembayar cukai yang mempunyai tahap kesedaran cukai yang lebih tinggi lebih cenderung untuk patuh dan membayar hutang cukai mereka tepat pada waktunya, berbanding dengan mereka yang mempunyai kesedaran

yang lebih rendah. Dengan kata lain, meningkatkan kesedaran cukai di kalangan pembayar cukai boleh membawa kepada peningkatan kutipan hasil cukai di sesebuah negara melalui aktiviti kepatuhan cukai yang dijalankan oleh kerajaan.

Rujukan

Mohamad, N. M., Zin, N. M., Sulaiman, S., & Abdul, N. Z. (2023). The Influence of Tax Education on Tax Awareness Among Secondary School Students in Malaysia. *Asian Journal of Research in Education and Social Sciences*, 5(1), 137-150.

Organisation for Economic Co-operation and Development

[OECD] (2021). *Building Tax Culture, Compliance and Citizenship : A Global Source Book on Taxpayer Education*, (2nd Edition). OECD Publishing.

Sanusi, S., Abdullah, N. H. N., Chin, L. T., Rastam, F., & Rozzani, N. (2021). Tax Awareness Among Students from Higher Learning Institutions in Malaysia: Education Area as A Moderator. *International Journal of Economics and Management*, 15(1), 89–102.

Sinar Harian (2022). LHDN kesan 31,598 entiti tidak lapor pendapatan sebenar. Retrieved from <https://www.sinarharian.com.my/article/206950/berita/semasa/lh-dn-kesan-31598-entiti-tidak-lapor-pendapatan-sebenar>